A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2014. június 5.*

„Mezőgazdaság — Közös agrárpolitika — Egységes támogatási rendszer — 73/2009/EK rendelet — 34., 36. és 137. cikk — Támogatási jogosultságok — Számítási alap — A mezőgazdasági termelőnek a bázisidőszakban birtokában lévő állatállomány és parcellák után fizetett támogatások — A mezőgazdasági parcellaterületek meghatározására vonatkozó módszer változása — A támogatható hektárszámok csökkenése — A mezőgazdasági termelőnek, a támogatási jogosultságai számának csökkentése és egységértékének növelése iránti kérelme — 796/2004/EK rendelet — 73a. cikk, (2a) bekezdés — Megengedhetőség”

A C-105/13. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a College van Beroep voor het bedrijfsleven (Hollandia) a Bírósághoz 2013. március 4-én érkezett, 2013. február 27-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **P. J. Vonk Noordegraaf**

és

a **Staatssecretaris van Economische Zaken** között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Tizzano tanácselnök, A. Borg Barthet (előadó), E. Levits, M. Berger és F. Biltgen bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a holland kormány képviseletében M. Bulterman és B. Koopman, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében H. Kranenborg és G. von Rintelen, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2014. február 6-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: holland.

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a közös agrárpolitika keretébe tartozó, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról, az 1290/2005/EK, a 247/2006/EK és a 378/2007/EK rendelet módosításáról, valamint az 1782/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. január 19-i 73/2009/EK tanácsi rendelet (HL L 30., 16. o. – helyesbítés – HL 2010. L 43., 7. o.) 34., 36. és 137. cikkének értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a Vonk Noordegraaf és a Staatssecretaris van Economische Zaken (gazdasági ügyekért felelős államtitkár, a továbbiakban: Staatssecretaris) között, az egységes támogatási jogosultságoknak a támogatható terület meghatározására vonatkozó módszer módosulása nyomán történő módosítása tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az 1782/2003/EK rendelet

3 A közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról, továbbá a 2019/93/EGK, 1452/2001/EK, 1453/2001/EK, 1454/2001/EK, 1868/94/EK, 1251/1999/EK, 1254/1999/EK, 1673/2000/EK, 2358/71/EGK és a 2529/2001/EK rendeletek módosításáról szóló, 2003. szeptember 29-i 1782/2003/EK tanácsi rendelet (HL L 270., 1. o. és – helyesbítés – HL 2004. L 94., 70. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 40. kötet, 269. o.) többek között termeléstől független jövedelemtámogatást vezetett be a mezőgazdasági termelők javára. Az e rendelet 1. cikkének második francia bekezdésében „egységes támogatási rendszerként” említett ezen rendszer a mezőgazdasági termelők számára eddig különböző támogatási rendszerekből odaítélt bizonyos közvetlen kifizetéseket von össze.

4 Az egységes támogatási rendszer végrehajtása keretében a tagállamok az úgynevezett „történeti” vagy az úgynevezett „regionális” rendszer között választhattak.

5 Az úgynevezett „történeti” modell keretében azok a mezőgazdasági termelők, akik a 2000–2002 naptári éveket magában foglaló bázisidőszakban az 1782/2003 rendelet VI. mellékletében említett támogatási rendszerek legalább egyikének alapján támogatásban részesültek, az említett rendszerek szerint, az ezen időszakra vonatkozóan nyújtott összes támogatás éves átlaga alapján az egyes termelők által kapott referenciaösszeg alapján kiszámított „támogatási jogosultságban” részesülhettek.

6 E rendelet „A támogatási jogosultság meghatározása” című 43. cikke előírta:

„(1) A 48. cikk sérelme nélkül, a mezőgazdasági termelő a referenciaösszeg és az összes olyan hektárszám hároméves átlagának hányadosaként kiszámított támogatási jogosultságot szerez hektáronként, amely alapján a bázisidőszakban a VI. mellékletben felsorolt közvetlen kifizetésekre volt jogosult.

A támogatási jogosultságok teljes száma megegyezik a fent említett átlagos hektárszámmal.

[…]

(2) Az (1) bekezdésben említett hektárszámba beletartoznak továbbá a következők:

[…]

b) valamennyi takarmánytermő terület a bázisidőszak folyamán.

(3) E cikk (2) bekezdése b) pontjának alkalmazásában a „takarmánytermő terület” a mezőgazdasági üzem azon területe, amely a 2419/2001/EK bizottsági rendelet 5. cikkével összhangban az egész naptári év folyamán rendelkezésre áll állattartásra, ideértve a közösen használt és a vegyes művelés alatt álló területeket. A takarmánytermő terület nem terjed ki a következőkre:

– épületek, erdők, tavak és utak,

– egyéb közösségi támogatásra jogosult növényi kultúrák, állandó kultúrák vagy kerti növények termelésére használt területek,

– az egyes szántóföldi növények termelői részére megállapított támogatási rendszer keretében nyújtott támogatásra jogosult területek, a szárított takarmányra vonatkozó támogatási rendszer keretében hasznosított vagy nemzeti, illetve közösségi területpihentetési rendszer hatálya alá vont területek.

[…]”

A 73/2009 rendelet

7 A 73/2009 rendelet az 1782/2003 rendeletet 2009. január 1-jével hatályon kívül helyezte, és a helyébe lépett. A (49) preambulumbekezdése ekként fogalmaz:

„A támogatási jogosultságok tagállamok által végzett eredeti kiosztásában bizonyos hibák ahhoz vezettek, hogy egyes mezőgazdasági termelők kiugróan magas támogatásban részesültek. Az előírások ilyen jellegű megsértése rendes körülmények között a korrekciós intézkedések végrehajtásáig pénzügyi kiigazításban részesül. Ugyanakkor tekintetbe véve a támogatási jogosultságok első alkalommal történő kiosztása óta eltelt időt, a szükséges korrekciós intézkedések a tagállamok számára aránytalanul nagy jogi és adminisztratív következményekkel járnának. A jogbiztonság érdekében ezért az említett kifizetések kiosztását szabályozni kell.”

8 A 73/2009 rendelet 2. cikkének h) pontja szerint „»mezőgazdasági terület«: a szántóterületek, az állandó legelők vagy az állandó kultúrák által elfoglalt terület”.

9 E rendelet 14. cikke előírja:

„Minden tagállam integrált igazgatási és ellenőrzési rendszert hoz létre és működtet (a továbbiakban: integrált rendszer).

[…]”

10 A 73/2009 rendelet 33. cikkének (1) bekezdése szerint:

„A mezőgazdasági termelők az egységes támogatási rendszer keretében támogatáshoz juthatnak, amennyiben:

a) az 1782/2003/EK rendelettel összhangban szerzett támogatási jogosultsággal rendelkeznek;

[…]”

11 A 73/2009 rendelet 34. cikke előírja:

„(1) A mezőgazdasági termelők az egységes támogatási rendszer keretében támogatáshoz juthatnak a támogatható hektárszámhoz kötött támogatási jogosultság aktiválásával. Az aktivált támogatási jogosultságok az abban meghatározott összegek kifizetésére jogosítanak fel.

(2) E cím alkalmazásában »támogatható hektár«:

a) a gazdaság bármely olyan mezőgazdasági földterülete, beleértve a rövid életciklusú erdei fákkal (ex 06029041 KN-kód) beültetett területeket is, amelyet mezőgazdasági tevékenységre használnak, vagy ha a területeket nem mezőgazdasági tevékenységre is használják, amelyek használatában a mezőgazdasági tevékenység túlsúlyban van […]”.

12 Az említett rendelet 36. cikke előírja:

„E rendelet eltérő rendelkezése hiányában a hektáronkénti támogatási jogosultság nem módosítható.

A Bizottság a 141. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban meghatározza a támogatási jogosultságok módosítására 2010-től kezdődően alkalmazandó részletes szabályokat, különös tekintettel a támogatási jogosultságok törtrészei esetére.”

13 A 73/2009 rendelet 137. cikke értelmében:

„(1) A mezőgazdasági termelők számára 2009. január 1-je előtt megítélt támogatási jogosultságok 2010. január 1-jétől tekinthetők jogszerűnek és szabályosnak.

(2) Az (1) bekezdés nem alkalmazandó a mezőgazdasági termelők számára valótlan adatokat tartalmazó kérelmek alapján megítélt támogatási jogosultságokra, kivéve olyan hibák esetén, amelyek észlelését a mezőgazdasági termelőtől nem lehet ésszerűen elvárni.

(3) Az e cikk (1) bekezdése nem érinti a Bizottság arra vonatkozó hatáskörét, hogy meghozza az 1290/2005/EK rendelet 31. cikkében említett határozatokat a 2009-ig bezárólag bármely naptári év vonatkozásában nyújtott kifizetések céljára felmerült kiadásokkal kapcsolatban.”

A 796/2004/EK rendelet

14 A 2009. május 8-i 380/2009/EK bizottsági rendelettel (HL L 116., 9. o.) módosított, az 1782/2003/EK tanácsi rendelet és a 73/2009/EK tanácsi rendelet által előírt kölcsönös megfeleltetés, moduláció, valamint integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer végrehajtására, valamint a 479/2008/EK tanácsi rendelet által előírt kölcsönös megfeleltetés végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2004. április 21-i 796/2004/EK bizottsági rendelet (HL L 141., 18. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 44. kötet, 243. o. és – helyesbítések – HL 2005. L 37., 22. o. és HL 2006. L 144., 30. o.; a továbbiakban: 796/2004 rendelet) 73a. cikke szerint:

„(1) Amennyiben a támogatási jogosultságok 795/2004/EK rendelettel összhangban történő odaítélését követően megállapításra kerül, hogy egyes támogatási jogosultságok tévesen kerültek kiosztásra, az érintett mezőgazdasági termelő a tévesen kiosztott támogatási jogosultságot átadja az 1782/2003/EK rendelet 42. cikkében említett nemzeti tartalékba.

[…]

A tévesen kiosztott támogatási jogosultságot úgy kell tekinteni, mint *ab initio* nem odaítélt jogosultságot.

(2) Amikor támogatási jogosultságoknak a mezőgazdasági termelőknek a795/2004/EK rendelettel összhangban történő odaítélését követően megállapítják, hogy a támogatási jogosultságok értéke túl magas, az értéket megfelelően módosítani kell. Ezt a módosítást azon támogatási jogosultságok tekintetében is el kell végezni, amelyeket időközben átadták más mezőgazdasági termelőknek. A csökkentés értékét az 1782/2003/EK rendelet 42. cikkében említett nemzeti tartalékba kell helyezni.

A tévesen kiosztott támogatási jogosultságot úgy kell tekinteni, mint *ab initio* nem odaítélt jogosultságot.

„(2a) Amennyiben az (1) és a (2) bekezdés alkalmazásában megállapítást nyer, hogy a mezőgazdasági termelő számára a 795/2004/EK rendelettel összhangban odaítélt jogosultságok száma nem megfelelő, és amennyiben a jogtalan odaítélésnek nincs hatása a mezőgazdasági termelő által kapott jogosultságok összértékére, a tagállam újra kiszámítja a támogatási jogosultságokat, és adott esetben kiigazítja a mezőgazdasági termelőnek odaítélt jogosultságok típusát. Ez a rendelkezés azonban nem alkalmazandó abban az esetben, ha ésszerűen feltételezhető, hogy a mezőgazdasági termelő észrevehette volna a hibákat.”

15 A 796/2004 rendelet 73a. cikkének (2a) bekezdését a 2007. augusztus 20-i 972/2007/EK bizottsági rendelet (HL L 216., 3. o.) szúrta be, amelynek (19) preambulumbekezdése kimondja:

„Bizonyos esetekben a támogatási jogosultságok jogellenesen történő kiosztása a mezőgazdasági termelő jogosultságainak csupán a számát befolyásolta, az összértéküket nem. Ezekben az esetekben a tagállamoknak módosítaniuk kell a jogosultságok elosztását vagy – szükség szerint – azok típusát, anélkül hogy értéküket megváltoztatnák. Ez a rendelkezés csak akkor alkalmazandó, ha a mezőgazdasági termelő nem vehette észre a hibát.”

Az 1122/2009/EK rendelet

16 A 73/2009/EK tanácsi rendeletnek a kölcsönös megfeleltetés, a moduláció és az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer tekintetében, az említett rendeletben létrehozott, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek keretében történő végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról, valamint az 1234/2007/EK tanácsi rendeletnek a kölcsönös megfeleltetés tekintetében, a borágazatban meghatározott támogatási rendszer keretében történő végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2009. november 30-i 1122/2009/EK bizottsági rendelet (HL L 316., 65. o. és – helyesbítés – HL 2013. L 246., 3. o.) 81. cikke szerint:

„(1) A 73/2009/EK rendelet 137. cikkének sérelme nélkül, amennyiben a támogatási jogosultságok 795/2004/EK rendelettel vagy az 1120/2009 rendelettel összhangban történő kiosztását követően megállapítást nyer, hogy egyes támogatási jogosultságok tévesen kerültek kiosztásra, az érintett mezőgazdasági termelő a tévesen kiosztott támogatási jogosultságot átadja a 73/2009/EK rendelet 41. cikkében említett nemzeti tartalékba.

[…]

(2) A 73/2009/EK rendelet 137. cikkének sérelme nélkül, amennyiben a támogatási jogosultságok 795/2004/EK rendelettel vagy az 1120/2009 rendelettel összhangban történő kiosztását követően megállapítást nyer, hogy a támogatási jogosultságok értéke túl magas, ezt az értéket ennek megfelelően ki kell igazítani. Ezt a módosítást azon támogatási jogosultságok tekintetében is el kell végezni, amelyeket időközben átadták más mezőgazdasági termelőknek. A csökkentés értékét a 73/2009/EK rendelet 41. cikkében említett nemzeti tartalékba kell helyezni.

A támogatási jogosultságokat *ab initio* a módosítás eredményeképpen kapott értéken kiosztottnak kell tekinteni.

(3) Amennyiben az (1) és a (2) bekezdés alkalmazásában megállapítást nyer, hogy a mezőgazdasági termelő számára a 795/2004/EK és az 1120/2009 rendelettel összhangban odaítélt jogosultságok száma nem megfelelő, és amennyiben a jogtalan odaítélésnek nincs hatása a mezőgazdasági termelő által kapott jogosultságok összértékére, a tagállam újra kiszámítja a támogatási jogosultságokat, és adott esetben kiigazítja a mezőgazdasági termelőnek odaítélt jogosultságok típusát.

Az első albekezdés azonban nem alkalmazandó abban az esetben, ha ésszerűen feltételezhető, hogy a mezőgazdasági termelő észrevehette volna a hibákat.”

17 Az 1122/2009 rendelet 86. cikkének (1) bekezdése szerint:

„A 796/2004/EK rendelet 2010. január 1-jén hatályát veszti.

A 2010. január 1. előtt kezdődő gazdasági évekkel vagy támogatási időszakokkal összefüggő támogatási kérelmekre azonban továbbra is az említett rendeletet kell alkalmazni.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

18 2006. július 18-i határozatával a Staatssecretaris az 1782/2003 rendelet 43. cikke szerint megállapította a Vonk Noordegraaf részére megítélt támogatási jogosultságok számát és azok értékét.

19 Ennek érdekében a 2000–2002 közötti időszakban számára e szarvasmarhák után juttatott támogatás teljes összegének átlagos értékét elosztották a rendelkezésére álló összes hektárszám ezen időszakra vonatkozó átlagával, és az így kapott eredmény képezte a „hektáronkénti támogatási jogosultságát”.

20 A kérdést előterjesztő bíróság szerint az említett időszak során Vonk Noordegraaf rendelkezésére álló átlagos hektárszám 10,76 hektárban került meghatározásra.

21 2009-ben Vonk Noordegraaf 9,79 támogatási jogosultsággal rendelkezett, és az ezen évre vonatkozó egységes támogatás iránti kérelmében 10,76 hektár nagyságú területet jelentett be.

22 Mindazonáltal 2010. június 30-i határozatában a Staatssecretaris kisebb hektárszámot állapított meg a Vonk Noordegraaf által kérelmében megjelöltnél. Ugyanis 2009 során a holland hatóságok a Bizottság által tett megállapítások nyomán módosították Hollandiában a mezőgazdasági parcellaterületek meghatározásának módszereit. Így akként határoztak, hogy 2009-től a parcella „nettó területét”, azaz a művelhető területeket – a nem támogatható részeket, mint például az árkokat, oldalsávokat és utakat kivéve – figyelembe vevő parcella-nyilvántartást használnak.

23 E határozat következményeként a Vonk Noordegraaf részére a 2009. évben egységes támogatási rendszer címén kifizetett támogatás összege kisebb volt, mint az előző években.

24 Vonk Noordegraaf keresetet indított a 2010. június 30-i határozattal szemben a Staatssecretaris előtt, amely a 2010. október 29-i határozatában részben helyt adott Vonk Noordegraaf panaszának.

25 Vonk Noordegraaf jogorvoslati kérelmet terjesztett elő az utóbbi határozattal szemben és a Staatssecretaris a 2011. május 19-i megváltoztatott határozatban (a továbbiakban: 2011. május 19-i határozat) 8,34 hektárban határozta meg Vonk Noordegraaf parcelláinak a 2009. év vonatkozásában megállapított területét.

26 Az alapeljárásban részt vevő felek egyetértenek e területek nagyságában, valamint abban, hogy e területnek a korábbi évekhez viszonyított csökkenése csupán az érintett parcellákra vonatkozó módosított mérési módszer következménye.

27 A kérdést előterjesztő bíróság előtt Vonk Noordegraaf állítja egyébiránt, hogy a parcellák azonosítására szolgáló új rendszer bevezetése a támogatási jogosultságok vonatkozásában ezentúl figyelembe vehető mezőgazdasági földterületek csökkenésével járt. Következésképpen Vonk Noordegraaf azt kéri, hogy a támogatási jogosultságai számát és értékét számítsák ki újra a 2011. május 19-i határozatban megállapított hektárszám alapján.

28 Ilyen körülmények között a College van Beroep voor het bedrijfsleven az eljárást felfüggesztette, és az alábbi kérdést terjesztette a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

„Megfelelően alkalmazzák-e a 73/2009 rendeletet, különösen annak 34., 36. és 137. cikkét, ha azon mezőgazdasági termelő számára, aki a zárt helyen történő tenyésztés alapján a birtokában lévő területekhez hozzászámított támogatási jogosultságokkal rendelkezik, csak azért nem fizetik ki az említett támogatási jogosultságok jelentős részét, mert a kifizetés céljából megállapított támogatható terület a megváltozott mérési módszer folytán kisebb méretű, jóllehet a mezőgazdasági termelő a változatlanul birtokában lévő támogatható hektárszámokat a támogatási jogosultságoknak az említett rendelet 34. cikke szerinti aktiválása során a tagállam által alkalmazott, de később a Bizottság által elutasított mérési módszerrel összhangban jóhiszeműen jelölte meg?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

29 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az uniós jogot úgy kell-e értelmezni, hogy a mezőgazdasági termelő támogatási jogosultságait újból ki kell számítani, ha a támogatási jogosultságai eredeti meghatározásának keretében e mezőgazdasági termelő referenciaösszegét az érintett tagállamban a mezőgazdasági területek meghatározására akkor használt módszer alapján túl nagy hektárszámra osztották el.

30 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy miután az 1782/2003 rendelet beillesztette a régi támogatási rendszereket az egységes támogatási rendszerbe, az úgynevezett „történeti” modellt választó tagállamokban minden egyes mezőgazdasági termelő támogatási jogosultságainak értékét azon támogatási szint alapján számították ki, amelyet az érintett mezőgazdasági termelő a 2000–2002-es időszaknak megfelelő bázisidőszakban kapott.

31 Minden egyes támogatható mezőgazdasági termelő így hektáronként bizonyos számú támogatási jogosultságot kapott, amelynek száma és értéke az említett bázisidőszakban kapott támogatások átlagának az ugyanezen időszakra vonatkozó, e támogatások alapját képező hektárszám átlagának, vagy az 1782/2003 rendelet 43. cikke (2) bekezdése b) pontjának előírásai szerint állattartásra rendelkezésre álló hektárszám átlagának hányadosaként került meghatározásra.

32 A 73/2009 rendelet 34. cikkének előírásai szerint a mezőgazdasági termelőknek a támogatható hektárszámhoz kötött támogatási jogosultság aktiválását követően fizetik ki a támogatást, kizárólag az aktivált támogatási jogosultságok jogosítanak fel az abban meghatározott összegek kifizetésére.

33 Az alapeljárásban Vonk Noordegraaf 2006 során a bázisidőszakban birtokában lévő szarvasmarhái és az ezen időszakban rendelkezésére álló parcellák után kifizetett támogatások alapján kapott támogatási jogosultságokat.

34 Ugyanakkor Hollandiában a mezőgazdasági parcellaterületek meghatározásának módjának a 2009. évben történő módosítása nyomán, a holland hatóságok csökkentették Vonk Noordegraaf parcellaterületeit, ami azzal a következménnyel járt, hogy a támogatási jogosultságai aktiválásakor érvényesíthető támogatható hektárszám alacsonyabb lett a rendelkezésére álló támogatási jogosultságok számánál.

35 Mivel már nem kaphatott támogatást valamennyi támogatási jogosultsága címén, Vonk Noordegraaf a támogatási jogosultságai egységértékének növelését és számuk arányos csökkentését kéri a holland hatóságoktól annak érdekében, hogy a támogatási jogosultságai összességének értéke változatlan maradjon.

36 Másképp fogalmazva Vonk Noordegraaf azt kéri az illetékes hatóságtól, hogy az a 2011. május 19-i határozatban meghatározottak szerint, a parcellái nettó területét figyelembe véve számítsa ki újra a támogatási jogosultságainak számát és értékét.

37 E tekintetben előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy a 73/2009 rendelet 36. cikke előírja, hogy e rendelet eltérő rendelkezése hiányában a hektáronkénti támogatási jogosultság nem módosítható.

38 Ugyanis, míg minden aktivált támogatási jogosultság az abban meghatározott összeg kifizetésére jogosít fel, ezen összeg módosítása az érintett mezőgazdasági termelőnek kifizetett támogatás összegének csökkentésével vagy növelésével járna. Márpedig, amint az az 1782/2003 rendelet (29) preambulumbekezdéséből kitűnik, az egységes támogatási rendszer egyik célja, hogy minden egyes mezőgazdasági termelő számára lehetővé tegye, hogy továbbra is a bázisidőszak során odaítélt összegeknek megfelelő támogatási szintben részesüljön.

39 Éppen ezt kéri Vonk Noordegraaf a Staatssecretarisszal szembeni jogvitában.

40 Meg kell ugyanakkor állapítani, hogy a 73/2009 rendelet egyetlen rendelkezése sem írja elő kifejezetten a Vonk Noordegraaf helyzetéhez hasonló helyzetben lévő mezőgazdasági termelő támogatási jogosultságai módosításának lehetőségét.

41 Mindazonáltal az említett rendelet 36. cikkének (2) bekezdésében ráruházott végrehajtói jogosultságok gyakorlása keretében a Bizottság elfogadta a 796/2004 rendeletet, amely 73a. cikkének (2a) bekezdése előírja, hogy ha a mezőgazdasági termelőnek jogtalanul ítéltek oda bizonyos támogatási jogosultságokat, ezen odaítélésnek nincs azonban hatása az általa kapott jogosultságok összértékére, azokat újra ki kell számítani, ha ésszerűen feltételezhető a mezőgazdasági termelő nem vehette észre a hibákat.

42 Az alapeljárásban nem vitatott, hogy a Vonk Noordegraafnak odaítélt támogatási jogosultságok összértéke megfelel az egységes támogatási rendszer bevezetését megelőzően általa kapott támogatások átlagának.

43 Egyébiránt a holland kormány úgy érvel, hogy a 2006. július 18-i határozat, amelyben a Staatssecretaris megállapította a Vonk Noordegraaf részére megítélt támogatási jogosultságok számát és azok értékét, nem hibás, mivel az elfogadása időpontjában hatályos szabályoknak és követelményeknek megfelelően lett kidolgozva.

44 E tekintetben először is emlékeztetni kell arra, hogy Vonk Noordegraaf eredetileg a bázisidőszak során birtokában lévő parcellák „bruttó” területe alapján kiszámított számú támogatási jogosultságot kapott, mégpedig a holland hatóságok ekkor alkalmazott módszerének megfelelően.

45 Ezt követően a holland hatóságok a 2010. június 30-i határozat elfogadása okán újból megmérték Vonk Noordegraaf parcelláit. A hatóságok ez alkalommal kizárták a terület egyes részeit, mint például az árkokat, az oldalsávokat és az utakat, a kérdéses parcellák „nettó” értékének kiszámítása érdekében.

46 Meg kell továbbá állapítani, hogy az 1782/2003 rendelet 43. cikkének (3) bekezdése szerint nem tartoznak a takarmánytermő területekhez többek között a tavak és az utak. Egyébiránt kitűnik a 796/2004 rendelet 30. cikke (2) bekezdésének *a contrario* olvasatából, hogy a terület olyan részei, mint például a sövények, vizesárkok és falak főszabály szerint nem tartoznak a támogatható területek közé.

47 Így a terület olyan részei, mint például az árkok, az utak és az oldalsávok főszabály szerint nem vehetők figyelembe a támogatható terület meghatározásakor.

48 Ebből következetesen az vonható le, hogy a terület ezen részei nem vehetők figyelembe a mezőgazdasági termelő támogatási jogosultságainak meghatározásakor sem, mivel ellenkező esetben, Vonk Noordegraafhoz hasonlóan, a mezőgazdasági termelő a jogosultságainak aktiválásához érvényesíthető hektárszámnál nagyobb számú támogatási jogosultsággal rendelkezne.

49 Ennélfogva amikor – az alapeljáráshoz hasonlóan – az illetékes hatóságok figyelembe vették e részeket a mezőgazdasági termelő mezőgazdasági parcellái meghatározásakor, meg kell állapítani, hogy a 796/2004 rendelet 73a. cikkének (2a) bekezdése szerint „pontatlan” a számára odaítélt támogatási jogosultságok száma.

50 Végül feltételezhető, hogy a Vonk Noordegraaf helyzetében lévő mezőgazdasági termelő ésszerűen nem vehette észre a parcellái területének meghatározására vonatkozó hibákat, mivel azok az illetékes nemzeti hatóságok által ekkor alkalmazott módszerek közvetlen következményei.

51 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a 796/2004 rendelet 73a. cikkének (2a) bekezdése szerint a mezőgazdasági termelő támogatási jogosultságait újból ki kell számítani, ha az érintett tagállamban a mezőgazdasági területek meghatározásához alkalmazott helytelen módszerek okán a mezőgazdasági termelő jogtalanul kapott bizonyos támogatási jogosultságokat, mivel a referenciaösszegét túl nagy hektárszámra osztották el.

52 A holland kormány érvelésével ellentétben ezen értékelést nem kérdőjelezi meg a 73/2009 rendelet 137. cikkének (1) bekezdése, amely szerint a mezőgazdasági termelők számára 2009. január 1-je előtt megítélt támogatási jogosultságok 2010. január 1-jétől tekinthetők jogszerűnek és szabályosnak.

53 Amint az a 73/2009 rendelet (49) preambulumbekezdéséből kitűnik, e rendelkezés ugyanis arra irányul, hogy lehetővé tegye a tagállamok számára, hogy lemondjanak az egyes mezőgazdasági termelők számára jogtalanul kifizetett támogatások visszaköveteléséről az aránytalanul nagy jogi és adminisztratív következmények miatt, amelyekkel a szükséges korrekciós intézkedések járnának. A 73/2009 rendelet 137. cikkének (2) bekezdése a valótlan adatokat tartalmazó kérelmek alapján megítélt támogatási jogosultságokat a hatálya alól kizárva korlátozza egyébiránt az (1) bekezdés hatályát.

54 A fentiekből következik, hogy a 73/2009 rendelet 137. cikkének (1) bekezdése – a jogbiztonság elvéhez kapcsolódó okok alapján – a jóhiszemű, jogtalan támogatásban részesülő mezőgazdasági termelők védelmére irányul, nem pedig azon mezőgazdasági termelők megbüntetésére, akik Vonk Noordegraafhoz hasonlóan túl nagy számú támogatási jogosultságban részesültek, mivel az érintett tagállamban a mezőgazdasági területek meghatározásához akkor alkalmazott helytelen módszerek okán a referenciaösszegeiket túlságosan magas hektárszámmal osztották el.

55 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a 796/2004 rendelet 73a. cikkének (2a) bekezdése nem tartozik a 73/2009 rendelet 137. cikke (1) bekezdésének hatálya alá.

56 Ezen értelmezést megerősíti az alapeljárásban szereplő tényállásra időbeli hatályát tekintve alkalmazandó 1122/2009 rendelet – amely hatályon kívül helyezte a 796/2004 rendeletet, és annak helyébe lépett – és különösen annak 81. cikkének szerkezete.

57 Ugyanis e cikk (1) és (2) bekezdésében az uniós jogalkotó kifejezetten megállapította, hogy az e két rendelkezésben foglalt szabályok – úgymint hogy a tévesen kiosztott támogatási jogosultságokat át kell adni a nemzeti tartalékba, és hogy a támogatási jogosultságok értékét ki kell igazítani, ha megállapítást nyer, hogy azok túl magasak – a 73/2009/EK rendelet 137. cikkének sérelme nélkül alkalmazandók.

58 Ezzel szemben az 1122/2009 rendelet 81. cikkének (3) bekezdése, amelynek szövege megfelel a 796/2004 rendelet 73a. cikke (2a) bekezdése szövegének, nem tartalmaz utalást a 73/2009 rendelet 137. cikkére, így e rendelkezés nem tartozik az előbbi rendelkezés hatálya lá.

59 A fenti összes megfontolásra tekintettel azt kell válaszolni az előterjesztett kérdésre, hogy a 796/2004 rendelet 73a. cikkének (2a) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a mezőgazdasági termelő támogatási jogosultságait újból ki kell számítani, ha a támogatási jogosultságai eredeti meghatározásának keretében e mezőgazdasági termelő referenciaösszegét az érintett tagállamban a mezőgazdasági területek meghatározására akkor használt módszer alapján túl nagy hektárszámra osztották el. A 73/2009 rendelet 137. cikke nem alkalmazható a 796/2004 rendelet 73a. cikkének (2a) bekezdése szerinti kiigazításra.

A költségekről

60 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

A 2009. május 8-i 380/2009/EK bizottsági rendelettel módosított, az 1782/2003/EK tanácsi rendelet és a 73/2009/EK tanácsi rendelet által előírt kölcsönös megfeleltetés, moduláció, valamint integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer végrehajtására, valamint a 479/2008/EK tanácsi rendelet által előírt kölcsönös megfeleltetés végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2004. április 21-i 796/2004/EK bizottsági rendelet 73a. cikkének (2a) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a mezőgazdasági termelő támogatási jogosultságait újból ki kell számítani, ha a támogatási jogosultságai eredeti meghatározásának keretében e mezőgazdasági termelő referenciaösszegét az érintett tagállamban a mezőgazdasági területek meghatározására akkor használt módszer alapján túl nagy hektárszámra osztották el. A közös agrárpolitika keretébe tartozó, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról, az 1290/2005/EK, a 247/2006/EK és a 378/2007/EK rendelet módosításáról, valamint az 1782/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. január 19-i 73/2009/EK tanácsi rendelete 137. cikke nem alkalmazható a 796/2004 rendelet 73a. cikkének (2a) bekezdése szerinti kiigazításra.

Aláírások